

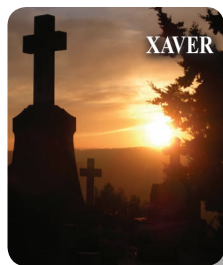
XAVER

časopis banskobystrických bohoslovcov
ročník XXIII.

3/2015

OBSAH

XAVER

Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského
v Banskej Bystrici – Badíne

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník: XXIV.

číslo: 3/2015

šéfredaktor

Matej Izrael

jazyková korektúra

Mgr. Erika Brezánska

teologický poradca

ThLic. Ján Víglaš

technické a grafické spracovanie

Roman Kľaška, Michal Martinka,

Bc. Michal Šutka

adresa redakcie

Kňazský seminár sv. Františka Xaverského

Banská 28

976 32 Badín, Slovakia

tel: +421 48 418 2602

e-mail: redakcia@xaver.sk

web: www.xaver.sk

bankové spojenie časopisu

cirkevné schválenie

Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98

tlač: DEVIN printing house, Bratislava

ISSN 1335-2628

Neoznačené foto v časopise je
zo seminárneho archívu a internetu.

Úvodník.....	3
Seminárny reportér.....	4
Moderátori P15: Mladí chcú kráčať za Kristom.....	6
Pochod za život v Bratislave.....	10
Slovák biskupom Islandu.....	12
Hľa prichádzam, Pane.....	14
Pozvánka pre miništrantov.....	17
Smrť - strašiak alebo stretnutie?.....	18
Kráľ Dávid.....	20
A kto sú moji blížni? Vari aj utečenci?.....	22
Błogostawieni miłosierni.....	24
V hlave - recenzia.....	26
Vtipy.....	28
Osemsmerovka.....	29
Na čo sa môžete tešiť v našej diecéze.....	30

šéfredaktor

Matej Izrael

redaktor
Matuš Sliacký

redaktor

Marián Juhaniak

redaktor
Martin Ščúry

redaktor

Dominik Sňahničan

redaktor
Peter Výboh

grafika
Michal Šutka

grafika a distribúcia
Roman Kľaška

Milí čitatelia a čitateľky,

v prvom rade by som sa vám chcel ako nový šéfredaktor časopisu Xaver v mene celej redakčnej rady ospravedlniť za minulé číslo, ktoré nebolo vydané z technických príčin. Toto nepublikované číslo sa už momentálne nachádza v našom internetovom archíve na stránke seminára.

Časopis Xaver by som rád za pomoci celej redakčnej rady obohatil o pár nových rubriek, ktoré by vás mohli osloviť. Budeme sa snažiť prinášať vám každé číslo (načas :) a v ňom poskytnúť aj ponuku udalostí v našej Banskobystrickej diecéze, prípadne iných akcií, ktoré budú nadnárodné, no určite si zaslúžia vašu pozornosť. Chceme vám tiež priniesť informácie o dianí na gospelovej scéne, či už domácej, alebo zahraničnej, a poskytnúť istý náhľad do tvorby jednotlivých skupín. Predsavzatia a plány sú veľké, ale na ich uskutočnenie je potrebná i vaša pomoc. Týmto by som vás chcel poprosiť o modlitby nielen za náš časopis Xaver, ktoré určite potrebujeme, ale i stále aktuálne modlitby za nové kňazské povolania.

V tomto čísle, ktoré práve dostávate do rúk, nájdete zaujímavé články o uskutočnených udalostiach, ale aj pozvánky na udalosti, ktoré sa zrealizujú v krátkej budúcnosti. Prinesieme vám aj pohľad na aktuálnu tému utečencov a taktiež vás oboznámime s cestou k povolaniu novozvoleného biskupa Islandu Dávida Tencera, ktorý kedysi v našom seminári vyučoval.

Sme radi, že ste si zakúpili toto dlho očakávané číslo, a dúfame, že vás články zaujmú a pri ich čítaní si spríjmeníte sychravé jesenné dni. K tomu vás chceme ubezpečiť, že aj my na vás myslíme v modlitbách.

Váš šéfredaktor

Matej Izrael

**Pozor, zmenili sme číslo účtu časopisu Xaver !!!
Nové číslo účtu: IBAN: SK58 8360 5207 0042 0527 6308**

Významné udalosti, nielen pre seminár...

300-ročné jubileum banskobystrickej katedrály

24. septembra uplynulo presne 300 rokov od konsekrácie pôvodne jezuitského Kostola sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici. Nový kolegiálny kostol stavali jezuiti v rokoch 1695 – 1715 a konsekroval ho v roku 1715 biskup Lukáš Natale zo Stoličného Belehradu. Katedrálou sa tento kostol stal až po vzniku Banskobystrickej diecézy v roku 1776. V roku 1898 boli do katedrály zhotovené kanonické štalumy – ozdobné

lavice v presbytériu, kde sa členovia Katedrálnej kapituly spoločne modlili liturgiu hodín. Posledná rozsiahla rekonštrukcia v roku 2001 upravila liturgický priestor podľa nariadení Druhého vatikánskeho koncilu. Dominantou katedrály je nový centrálny oltár, ktorý symbolizuje prameň vody vytekajúcej z chrámu (Ez 47,1-12), a taktiež biskupská katedra, ktorú používa výhradne sídelný biskup, keď predsedá liturgickým slávnostiam v jeho katedrálnom kostole, ktorý je zároveň matkou všetkých kostolov Banskobystrickej diecézy.

Malí olympionici v Badíne

Priestory nášho kňazského seminára navštívili 26. septembra nezvyčajní hostia v podobe detských výhercov *Letnej duchovnej olympiády* Katolíckych novín. Na deti s ich rodičmi čakal celodenný bohatý program, ktorý sa začal svätou omšou celebrovanou šéfredaktorom Katolíckych novín Mons. Marianom Šurábom. Do liturgie sa zapojili bohoslovci Scholy cantorum aj s takými piesňami, ktoré väčšinou v seminári ani nepočujeme, čiže určenými pre

sväté omše za účasti detí. Rôznymi „ukazovačkami“ ich dopíňal pán prefekt Jozef Repko, ktorý pred nami nečakane ukázal aj svoje „erkárske“ vlohy. Po svätej omši nasledoval v areáli seminára program Sokoliarov kráľa Svätopluka a po výdatnom obede sa deti mohli zúčastniť rôznych súťažných disciplín, do ktorých boli samozrejme zapojení aj viacerí bohoslovci.

Sebechlebské hody pri 880. výročí obce

V nedeľu 27. septembra sme sa všetci bohoslovci s predstavenými seminára, vybrali do farnosti Sebechleby, aby sme sa na pozvanie miestneho pána farára Daniela Markoviča opäť zúčastnili hodovej slávnosti, tentokrát pri príležitosti 880. výročia prvej písomnej zmienky obce. Po svätej omši, ktorú celebroval rektor seminára Ján Viglaš, a po výbornom obede nasledoval už tradičný futbalový

zápas medzi seminárnym výberom a miništrantmi na čele s ich pánom farárom. Keďže domácim chýbali viaceré opory, bohoslovci vyhrali vysoko 8 : 2. Počas zápasu sa pánovi farárovi nepodarilo premeniť pokutový kop, a tak nasledovali po zápase ešte exhibičné jedenástky, v ktorých sme samozrejme potvrdili naše víťazstvo. Hodovo i športovo strávený deň sme spoločne zavřšili v kostole slávnostnými večerami a príjemným posedením v Kultúrnom dome za účasti miestnych farníkov.

Náš seminárny predchodca pápežským ceremoniárom

V krátkom časovom úseku po biskupskom menovaní pátra Dávida Tencera OFMCap. nás Svätý Otec František poctil ďalším významným menovaním, keď do úlohy pápežského ceremoniára vymenoval kňaza našej diecézy Jána Dubinu. Úlohou pápežského ceremoniára je dohliadať na správnosť pápežskej liturgie a hlavne posluhovať pri svätých omšiach, ktorým predsedá Svätý Otec nielen v Ríme, ale aj na jeho rôznych apoštolských cestách po celom svete. Mons. Ján Dubina pochádza z farnosti Veľké Uherce, konkrétne z filiálky Pažiť pri Partizánskom. Základné teologické štúdiá ukončil v našom kňazskom seminári v roku 2004. Po roku pastoračnej služby na kaplánskom mieste vo farnosti Banská Bystrica-mesto ho vtedajší biskup Rudolf Baláž poslal na štúdiá liturgiky do Ríma. Doktorandské štúdium ukončil v roku 2011 na Pápežskej univerzite sv. Anzelma a odvtedy je riadnym zamestnancom Úradu liturgických slávení Najvyššieho veľkňaza vo Vatikáne pod vedením majstra pápežských liturgických slávení Mons. Guida Mariniho.

Konečne viac „čierňavy“ v seminári

4. október je deň, keď si v seminári každoročne pripomíname výročie posviacky seminára, ako aj konsekrácie seminárneho kostola, ktorá sa uskutočnila v roku 1993. V tento výročitý deň požehnal počas nedeľnej slávnostnej svätej omše rektor seminára Ján Víglaš ôsmim spolubratom zo štvrtého ročníka reverendy. Tie sa im stali novým odevom, ktorý im má pripomínať, že patria Kristovi a chcú byť jeho vernými nasledovníkmi v službe, na ktorú sa počas seminárnej formácie všetci pripravujeme. Bratia výrazne posilnili počet bohoslovcov, ktorí už môžu v seminári nosiť tento cirkevný odev a aj vďaka tomu sa na našich chodbách trošku viac „zotmelo“, čo však nie je na škodu veci, ba priam naopak, ide o pekný vonkajší znak celkového poslania kňazského seminára.

Moderátori P15: Mladí chcú kráčať za Kristom

V dňoch 31. júla až 2. augusta 2015 sa v Poprade uskutočnila akcia pod názvom P15. Táto udalosť bola istým štartom prípravy na Medzinárodné stretnutie mládeže v Krakove, ktoré sa uskutoční od 25. do 31. júla 2016. Treba podotknúť, že P15 nebola prvou akciou pre mladých na Slovensku. Ako príklad môžeme uviesť národné stretnutie R13, ktoré sa uskutočnilo pred dvoma rokmi koncom júla v Ružomberku. Na stretnutí sa zúčastnilo veľké množstvo mladých ľudí. Bola to totiž akoby zmenšená verzia Svetových dní mládeže v Rio de Janeiro. Ale vráťme sa k P15. Organizovala ju Rada Konferencie biskupov Slovenska pre mládež a univerzity. Bez pomocníkov a animátorov by žiadna akcia nemohla prebiehať, a preto nám je veľkou čťou, že vám môžeme predstaviť dvoch ľudí, ktorí sa na jej priebehu podieľali celkom výrazne. Dovoľte, aby sme vám predstavili manželov Legíňovcov, ktorí spolu moderovali hlavný program.

Keď ste sa dozvedeli, že budete moderovať akciu s názvom P15, aké ste mali pocity?

Pali: Radovali sme sa z toho, ale postupom času prichádzala taká zodpovednosť, či sme tí praví na takú veľkú akciu. Už to nebol Akadem ani nejaká miniakcia, ale národné stretnutie (ešte stále sme nevedeli, že to pôjde do telky :).)

Vladka: Na jednej strane to bola veľká radosť, na druhej zodpovednosť a rešpekt. Veľmi pekne ďakujeme režisérovi Palimu Dankovi za príležitosť.

Čoho ste sa najviac obávali?

P: Na začiatku žiadne obavy neboli, vravel som si, že je to akcia pre mladých – tak sa niet čoho báť, spontánosti mám dosť, tak to určite pôjde. Obavy prišli, až keď nám Pali Danko oznámil, že to pôjde do priameho prenosu TV LUX, a v tom prípade som si už nebol až taký istý svojou

spontánnosťou, lebo už ma mohol vidieť ktokolvek, takže nadšenie trochu kleslo a na rad prišla zodpovednosť.

V: Asi osobného zlyhania, teda toho, či to zvládnem(e), a samozrejme, priameho prenosu, keďže som pre televíznych divákov ešte nič nemoderovala ani sama, ani s manželom. Bola to poriadna skúsenosť.

Aké boli vaše dojmy už priamo v meste Poprad? Čo vás prekvapilo pozitívne či negatívne?

P: Mesto Poprad ma upútalo už z diaľky :), komu by sa nepáčilo pod Tatrami. S odstupom času si nespomínam, že by ma niečo doslova prekvapilo. Všetko bolo zorganizované a dobrovoľníci tam robili, čo mohli, už týždeň. My dvaja sme prišli do Popradu vtedy, keď už bolo mesto pripravené privítať tisícky mladých ľudí, takže v tom čase som videl dobrovoľníkov a organizátorov pripravených na nové zážitky (prišli sme vo štvrtok).

V: Do Popradu sme sa tešili, je to krásne mesto pod ešte krajšími Tatrami, už len to bolo pozitívne. Aj dobrovoľníci sa na nás stále usmievali, bývali sme v milom internáte. Miško Lipiak nás privítal s otvorenou náručou, krajšie prijatie sme si ani nemohli priať.

Ako sa vám spolu moderovalo?

P: Na toto môžem povedať len jedno, a to skvele – bolo to spštenie nášho manželského života. Bolo zaujímavé ísť podľa scenára, čo, samozrejme, pre Vladku problém nebol, keďže

ma skúsenosti z rádia, ale čo jaaa :D. No nakoniec sme si obaja veľmi pomohli a jeden druhého sme podporovali. Miestami to možno vyzeralo, že som „pod papučou“, ale všetko bolo do detailu naplánované. Niekedy sme to až prehnali, ale všetko patrilo do scenáru tak, aby to bolo zaujímavé a pútavé, lebo ako sa hovorí: nie všetko, čo vidíte, je tak, ako to vidíte :). Musím povedať, že s nikým som sa necítil na pódiu tak dobre ako s Vladkou.

V: Mne sa s manželom vždy príjemne moderuje, na P15 sme spolu nemoderovali prvý raz. Môžeme sa spoľahnúť jeden na druhého, môj drahý manžel bol pre mňa najväčšou oporou :). Pali je veľmi spontánný, vtipný a všetko vie tak odľahčiť, ja som skôr vnímaná ako tá, čo dá pozor, či je všetko dotiahnuté do konca. Veľmi sme chceli vziať všetkých do programu, veľmi nám záležalo na tom, aby sa všetci cítili príjemne a smiali sa. Preto sme si robili žarty aj jeden z druhého, čo pre nás nie je nič nové, ani pre ľudí, ktorí nás poznajú. Vraj to nie všetci pochopili správne, čo nás mrzí :). Ďakujeme za

spätnú väzbu a hlavne za podporu od tých, ktorým sme sa ako moderátorská manželská dvojica páčili aj na Národnom stretnutí mládeže.

Čo nové vám dala táto akcia? Odniesli ste si z nej niečo?

P: Toto je ťažká otázka :) ... V prvom rade mi táto akcia umožnila spoznať nových ľudí, vďaka ktorým som mohol zmeniť pohľad na život. Ak môžem spomenúť, tak najviac ma zasiahlo svedectvo manželov Marettových z Vyšného Kubína, ktoré sme práve ja a Vladka sprevádzali. Ale samozrejme boli tam a ostali v nás aj mnohé iné svedectvá a časti programu z P15. A áno, ja som si z Popradu odniesol jedného patróna P15 :D, takisto aj Vladka a u nás doma už majú svoje miesto. Nepochybne aj túžbu ísť stále za Ježišom a nebáť sa svedčiť o jeho živote.

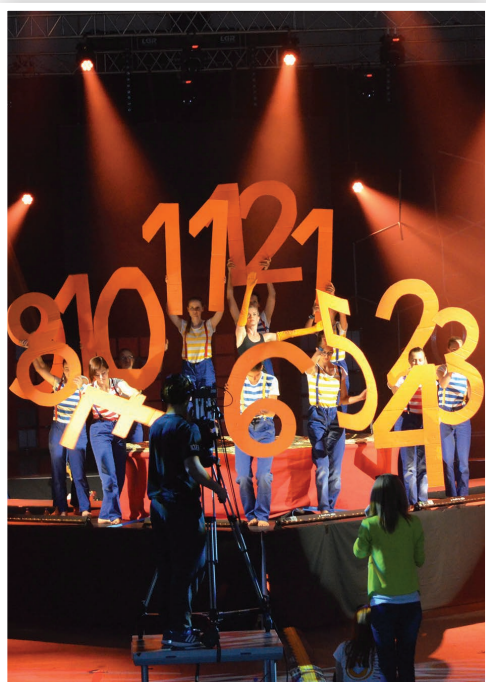
V: Odniesli sme si z nej veľa, ale v pamäti mi utkvela najmä myšlienka, aby sme sa nebáli, lebo Pán je stále s nami. Snažím sa na to myslieť stále a nespoliehať sa na vlastné sily. Celý program sa mi pomaličky dostával pod kožu a bol pre mňa veľmi inšpiratívny, od folklórneho tanca, cez našu milú rodinku z Vyšného Kubína až po záverečnú svätú omšu.

Ako sa na akciu pozeráte s odstupom času? Aký môže byť podľa vás prínos tejto akcie?

P: To je už tak dávno :). Však vždy si ju ešte môžem pozrieť v archíve TV LUX, ak by som na niečo zabudol :D. Ale teraz vážne, no myslím si, že hlavným prínosom tejto akcie je a aj bolo ukázať Slovensku, že u nás sú ešte stále mladí ľudia, ktorí sa nenechajú strhnúť konzumným životom, ale chcú kráčať za Kristom.

V: Prvý raz som mala pocit, že som si doslova vyzliekla starého človeka. Zmenilo sa veľa, moje zmýšľanie, názory na niektoré veci, zažila som spoločenstvo, aké sa len tak nevidí. Bolo to veľkolepé a hlavne – nebola to akcia len taká chvíľková, čo človeka nakopne na deň či dva... Mňa P15-ka prenikla od základov. Verím, že ovocie P15-ky si budeme spolu s manželom v srdciach niesť navždy. Všetkým takéto stretnutia veľmi odporúčam a všetkých vás jednoznačne pozývam do Krakova (aj do manželstva :)).

Ďakujem manželom Palimu a Vladke Legíňovcom za ich spomienky na P15 a želáme im mnoho požehnaných chvíľ na ceste, ktorú si vybrali a chcú ňou spoločne kráčať za Kristom.

20 XAVER | Rozhovory
Seminári absolventi

Po šiestich rokoch seminárneho života sme sa pýtali našich absolventov, ako prežili túto dobu, čo si odnášajú a čo očakávajú potom, ako sa celkom odovzdajú do služby Bohu a ľuďom. Tu sú odpovede nastávajúceho biskupa a Melichy a novokňazov Radovana Haska a...

Marek Melich
 vek 28
 Farnosť Krupina

1. Ako by si charakterizoval seba i vstupe do seminára a čím si odvte prešiel?

Hmm, náročná otázka :). Povedal by s že ako hladujúci mladý človek, ktorý kráča určitou cestou, modlí sa za d ženu a svoj život si predstavoval tr inak. Lenže človek mieni a Pán Boh t A On zmenil aj moju naplánovanú na cestu plánovanú Ním. Cestu, p keď človek kráča, počúva Boží h nechá sa ním viesť, nemôže stroj ale bude epozán. On ma zvi

XAVER
 časopis knazského seminára
 ročník XXVIII
 2/2015

Ženské rehole pôsobiace na území Banskobystrickej diecезy

Rok zasväteného života sme vám v predchádzajúcom čísle 11 mužských reholných spoločností pôsobiacich na území Banskobystrickej diecезy. Teraz predstavujeme 12 ženských reholných spoločností, z ktorých každá sa snaží žiť svoju osobitú spirituálnu a charitatívnu prácu.

Rád Klarisiek kapucínok – OSCCap
 Pôsobisko: Kopernica
 Záhradka: cihlová Maria Laurencia
 Rok založenia: 1535

16 XAVER | Anketa

Muž a žena –

Toto a ešte viac z letného čísla časopisu Xaver môžete nájsť na internetovej stránke www.xaver.sk

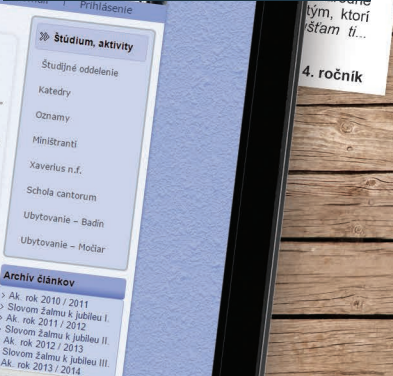
Otázka zrovnoprávnenia mužov a žien v spoločnosti veľmi živá. Často sa hovorí o tom, že stále nedocenené, podceňované, nemajú rovnaké práva ako muži. Problémy sa v súčasnosti objavujú aj v teórii rodovej rovnosti, neustály tlak na národ, ktorý usiluje sa o postupné prijímanie jej prospech v globálnom meradle. Prvý pohľad sa zdá, že ide o ozajstný boj proti diskriminácii. Avšak toto úsilie siah

zapadnúť do verejnej diskusie. emancipácii žien. svätého k...

Kultúra
„Oko za oko“
 Kultúra odpustenia

... a anjeli. Žijeme vo svete zmyslov. Sme bytosti, ktoré majú telesné než duchovné. Náklonnosti, pudy, túžby, ktoré nás niekedy zmietajú ako iskry nad horiaci objekt. Každý z nás týmto živelným búrkam už niekoľko rokov v období, keď ako lavína sa na nás odrazí. Tak či onak, chciac či nechciac, ublížiť sme sa mohli. Neprijemných pocitov, ktoré nás...

www.xaver.sk/casopis-xaver-archiv

NÁRODNÝ POCHOD ZA ŽIVOT V BRATISLAVE

Bratislava sa v nedeľu 20. septembra 2015 stala dejiskom druhého národného pochodu za život. Tejto udalosti sme sa spolu s ďalšími tisíckami ľudí zúčastnili aj my, banskobystrickí bohoslovci spolu s predstavenými a naším biskupom Mariánom Chovancom. Hlavnou myšlienkou pochodu bola radosť zo života.

Košice – retrospektíva

Historicky prvý národný pochod za život sa uskutočnil 22. septembra 2013 v Košiciach. Mottom tohto pochodu za život bolo: „Pod' von a bojuj za život!“ Osobne si myslím, že organizátori prvého pochodu za život dali týmto mottom jasný signál na prebudenie driemajúceho národa k väčšej zaangažovanosti sa za ochranu života od počatia až po prirodzenú smrť. Taktiež za ochranu tradičnej rodiny. Zúčastnilo sa ho okolo 80 000 – 90 000 tisíc ľudí.

Boj za rodinu a život

Výzva pochodu z Košíc nenechala ľahostajných ani politikov, ktorí minulý rok schválili novelu Ústavy SR: „Manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou. Slovenská republika manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobro.“ Ústava SR pred schváleným

dotatkom o manželstve hovorila toto: „Manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých.“

Viacero politikov aj politických strán pozitívne prijalo toto ústavné schválenie. Podpredseda SNS Rafael Rafaj uviedol, že v zložitej dobe pochybností a morálnej krízy je to pre spoločnosť aj zahraničie dôležitý signál, že Slovensko chráni a podporuje tradičné hodnoty aj v oblasti manželstva a rodiny.

Lobistom za práva LGBTI osôb toto ústavné schválenie vyslalo dôležitý odkaz o nemožnosti uzákonenia manželstva medzi osobami rovnakého pohlavia.

Ďalším krokom k ochrane tradičnej rodiny bola iniciatíva Aliancie za rodinu vo forme referenda za ochranu rodiny, ktoré sa uskutočnilo 7. februára 2015. Aj napriek tomu, že pre nízku účasť (len 21 %) bolo neplatné, tí, ktorí sa ho zúčastnili, jasne ukázali, že sa oplatí bojovať za rodinu, základnú bunku Cirkvi a celej spoločnosti. Podporu ešte pred referendum vyjadril súčasný pápež v slovách venovaných Slovákom počas rannej svätej omše v Dome sv. Marty 22. januára: „Slovensko v týchto dňoch odvážne bojuje za ochranu rodiny.“

Z týchto pápežových slov jasne vyplýva, že otázka rodiny mu nie je ľahostajná. Ani nám nemôže byť ľahostajná otázka ochrany rodiny.

Národný pochod za život v Bratislave

Začal sa v nedeľu 20. septembra 2015 dopoludnia svätými omšami. Popoludní pokračoval dvojkonzertom Petra Bažíka a Janais. Počas samotného pochodu za život odznelo viacero príhovorov. Veľmi povzbudivým bol príhovor Pata Fagana, amerického psychológa, ktorý povedal, že máme najväčší takýto pochod na svete. Samozrejme, nie v číslach, ale v percente zúčastnených obyvateľov krajiny. A že síce počul, že Slováci neoplývajú sebedovolením, ale že je to škoda, lebo pre Európu sme veľmi dôležitý národ. Vážme si tieto slová, sú veľkým povzbudením a pozvaním. Tohto pochodu za život sa zúčastnilo 70 000 – 85 000 ľudí. Celý pochod sa niesol v radosnej a rodinnej atmosfére.

Ako ďalej po pochode?

Pochod za život musí nájsť odozvu nielen v politickej sfére, ktorá má byť prvá, ktorá sa má viacej angažovať za ochranu života, ale aj pre nás, ostatných členov spoločnosti. Túto dôležitosť ochrany života aj rodiny vyjadril počas stretnutia rodín vo Filadelfii aj súčasný pápež. Vybral som záverečné slová príhovoru, lebo si myslím, že najlepšie vystihujú, akým smerom sa máme uberať po pochode. Počas vigílie povedal tieto slová:

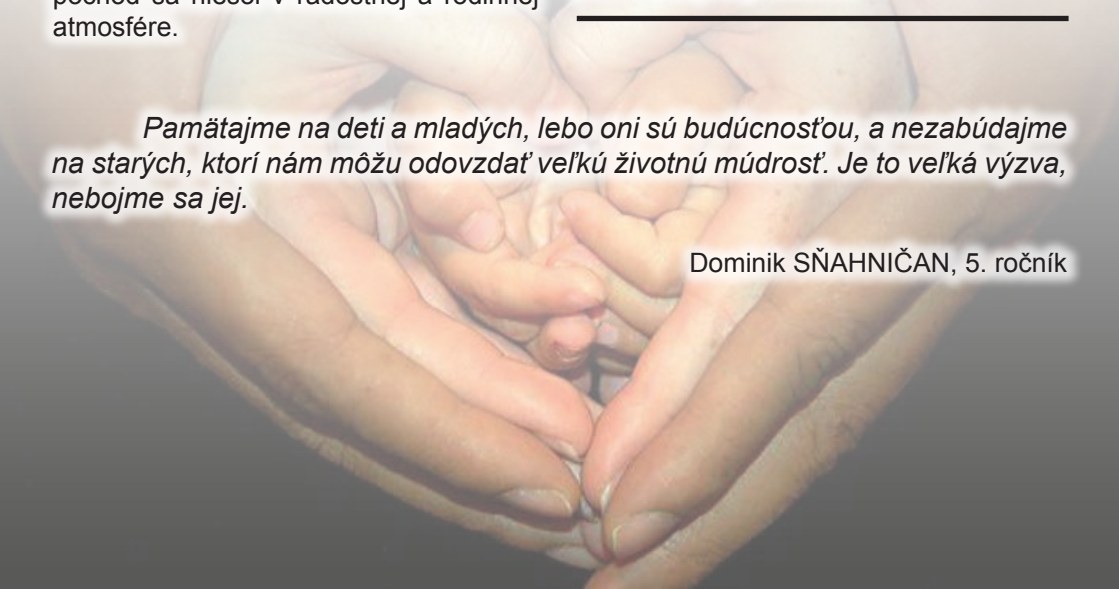

„Deti a mladí ľudia sú budúcnosťou, sú silou, sú tými, ktorí pokračujú ďalej. Sú tými, do ktorých vkladáme nádej. Starí rodičia sú pamäťou rodiny. Oni sú tí, ktorí nám dali vieru, odovzdali nám ju. Starajte sa o starých rodičov a starajte sa o deti je dôkaz lásky v rodine, pretože je prísľubom budúcnosti. Národ, ktorý sa nestará o svoje deti, a národ, ktorý sa nestará o starých rodičov, je národom bez budúcnosti, pretože nemá silu a nemá pamäť, aby napredoval.“

Pamätajme na deti a mladých, lebo oni sú budúcnosťou, a nezabúdajme na starých, ktorí nám môžu odovzdať veľkú životnú múdrosť. Je to veľká výzva, nebojme sa jej.

Dominik SŇAHNIČAN, 5. ročník

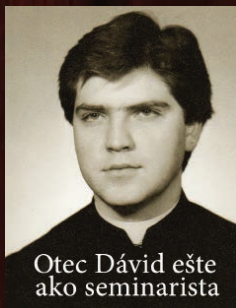

SLOVÁK BISKUPOM ISLANDU

svätý Otec vymenoval kapucína Dávída Tencera za biskupa. Táto milá správa potešila prednedávnom celé Slovensko. Niekoho možno prekvapilo, že páter Tencer sa neobjavil v žiadnej z našich diecéz. Od 31. októbra sa totiž stane pastierom celého Islandu.

Otec Dávid Tencer sa narodil a vyrastal v malom mestečku **Nová Baňa** v strede Slovenska. Pochádza z 10 detí. Rodičia ich od malička viedli k viere, o čom svedčí aj to, že jeho sestra Mária je v reholi misionárok lásky Matky Terezy. "Keď sa Dávid rozhodol ísť do seminára, bol ešte bývalý režim a náš otec mal kvôli tomu problémy v práci, ale napriek tomu sa veľmi tešili", prezradila nám jedna z jeho sestier.

Po vysvätení pôsobil ako kaplán na rôznych miestach Slovenska a neskôr vstúpil ku kapucínom. Bol farárom v Holíči, založil kláštor v Hriňovej a istý čas vyučoval homiletiku aj v našom seminári.

Otec Dávid ešte ako seminarista

Od roku 2004 pôsobil ako misionár na Islande.

V septembri 2015, po tom, ako bývalý biskup Bürcher kvôli veku odstúpil, sa na internete objavila radostná správa, že pápež **František vymenoval Dávída za nového biskupa.**

"Ako sme ragovali v rodine na jeho vymenovanie?", hovorí ďalej Dávidova sestra. "Najprv sme nevedeli, či je to naozaj pravda. Kapucíni to síce už mali na svojej stránke, ale Dávidovi sa nedalo dovoliť. Až keď sme to videli na vatikánskej stránke, boli sme si istí, že je to tak. Tešili sme sa."

Otca Tencera čaká v najbližšej dobe **biskupská vysviacka, ktorá sa uskutoční 31. októbra v katedrále Krista Kráľa v Reykjavíku.**

A nám Slovákom zostáva len veľa sa za neho modliť, aby svoju službu dobre a radostne zvládol.

P. Tencer (prvý zľava) na snímke s pápežom sv. Jánom Pavlom II.

Diecéza Reykjavík je jedinou rímskokatolíckou diecézou na Islande a zahŕňa celý ostrov, čo je **103 000 km²** (2,5x viac ako rozloha Švajčiarska). Diecéza patrí k najmladším, vznikla **18. októbra 1968**. V súčasnosti má Island **325 671 obyvateľov** a z toho je **11 474 katolíkov** (2014), čo je asi **3,5%** z celkového počtu, teda najviac zo severských krajín. Diecéza sa delí na **6 dekanátov** a nachádza sa tu **19 kostolov** (posledný z nich dal len pred pár týždňami postaviť P. Tencer). Sídлом biskupa je Reykjavík, kde sa nachádza **Katedrála Krista Kráľa**, ktorá je tiež jedinou baziľikou v Škandinávii. Patrónom diecézy je **sv. Thorlak**.

Život Dávida Tencera v skratke

18. máj 1965

Narodenie pátra Dávida T. v mestečku Nová Baňa.

1982

Štúdium v Bratislave.

15. jún 1986

Vysvätenie za kňaza. Otec Dávid pôsobí ako kaplán na Slovensku.

1990

Vstupuje do rehole kapucínov a začína svoje teologické štúdiá v Ríme.

28. august 1994

Zloženie večných sľubov.

1996

Otec Tencer zakladá kláštor kapucínov v Hriňovej, kde pôsobí ako rektor.

2004

Odchod na misie na Island

18. september 2015

Sv. Otec František menuje Dávida Tencera za biskupa diecézy Reykjavík.

Hľa prichádzam, Pane

Zdá sa, ako by to bolo len včera, bol jún a lúčili sme sa s našimi, dnes už bývalými šiestakmi. No prišiel september, mesiac, keď už tradične vstupujeme do nového akademického roka a rovnako tradične s našimi novými bratmi prvákmi. Aby ste ich mohli poznať bližšie už teraz, položili sme im niekoľko otázok, a tu vám ponúkame aj ich odpovede.

Michal Sandánus, 24 r., Bzovík

1. Kto alebo čo ti najviac pomáha v raste v duchovnom živote?

Tichá adorácia pred vyloženou Sviatosťou Oltárnou. To je pre mňa modlitba, pri ktorej môžem počúvať toho najlepšieho učiteľa, Ježiša. Na neposlednom mieste sú to ľudia (kňazi, bratia seminaristi, laici), z ktorých si beriem príklad, všímam si, ako komunikujú, ako sa správajú, modlia, rozjímajú a následne to môžem prenášať do svojho života.

2. Aký je tvoj obľúbený svätec? Prečo práve on?

Jedným z mojich obľúbených svätcov je patrón kňazov, Ján Mária Vianney. Je to svätec, ktorého životopis som čítal ako prvý. Veľmi ma povzbudzuje to, ako s vierou vytrval až do konca, ako sa dokázal postíť, ako dlho dokázal svedčať, a mnohé iné. Momentálne mi ešte napadá, aké problémy mal s latinčinou (ktovie prečo?). No pokiaľ si Pán niekoho povolá, dá mu aj milosti, ktoré mu pomôžu na jeho ceste.

3. Aké sú tvoje prvé dojmy zo života v seminári?

Niektorí by si mohli myslieť, že život v seminári je obrovská nuda. Len sa modlite a učíte (však čo iné tam môžete robiť?). Nie, nie je to také jednoznačné. Život tu je veľmi pestrý. Máme isté časti programu, ktoré sú fixné, no taktiež tu máme aj osobné voľno, v ktorom môžeme robiť (skoro) všetko, čo chceme. Mne osobne to vyhovuje. Som tu ešte len pár dní, ale nenachádzam jedinú výčitku.

Peter Výboh, 19 r., Sliač

1. Aké sú tvoje prvé dojmy zo života v seminári?

Myslím, že celkom pozitívne. Občas je celkom náročné stíhať všetok program, no na druhej strane slovo "nuda" v seminári neexistuje :)

2. Kto alebo čo ti najviac pomáha v raste v duchovnom živote?

V prvom rade je to modlitba a čas strávený s Bohom. Ďalej sa snažím si niečo zobrať aj z ľudí, ktorých stretávam, či už sú to kňazi, seminaristi, alebo ktokolvek iný. A taktiež ma dokážu veľmi povzbudiť

svedectvá druhých. Znie to veľkolepo, ale takýmto svedectvom môže byť aj niečo celkom malé :)

3. Aký je tvoj obľúbený svätec? Prečo práve on?

Svätý František z Assisi. Páči sa mi na ňom sloboda, ktorú žil. Prejavovalo sa to jednak v tom, že potreboval k životu veľmi málo, a taktiež v tom, že jeho vzťah s Bohom nebol o tom, čo musel a nemohol, ale o tom, čo chcel od Františka Boh a taktiež čo chcel František urobiť z lásky pre Boha.

Michal Šutka, 24 r., Levice - mesto

1. Aké sú tvoje prvé dojmy zo života v seminári?

Sú veľmi pozitívne :) Aj keď musím priznať, že ranné vstávanie a poctivé učenie sú ešte z mojej strany trochu problematické. Napriek tomu prežívam krásne a požehnané dni, pretože sa všetci o nás skvelo starajú a vytvárajú tu skvelú atmosféru.

2. Kto alebo čo ti najviac pomáha v raste v duchovnom živote?

Určite Duch Svätý, orodovanie Panny Márie, ochrana sv. Michala a samozrejme pomoc kňazov a rehoľných sestier. Pre mňa je veľkým povzbudením príklad kňazov, ktorí naplno žijú svoje kňazské povolanie. A takisto som veľmi vďačný mojim rodičom a celej mojej rodine, ktorá mi dala základy duchovného života a podporuje ma v ňom.

3. Aký je tvoj obľúbený svätec? Prečo práve on?

Môj birmovný patrón – Dominik Savio. Miloval Boha, túžil sa stať svätým a každý deň sa snažil pracovať na sebe. Všetky svoje povinnosti chcel plniť čo najlepšie. Zároveň pre každého chcel iba to najlepšie, rád druhým pomáhal a obetoval sa pre nich. Je pre mňa príkladom, ako každý deň žiť naplno pre Boha a pre druhých.

Zdenko Bartoš, 32 r., Rudno nad Hronom

1. Aké sú tvoje prvé dojmy zo života v seminári?

Prvé dojmy sú pozitívne. Dobrí ľudia, nadherný areál, v ktorom je všetko potrebné pre život, kvalitné vybavenie nielen pre štúdium, ale aj vo chvíľach voľného času (chýba nám už len bazén :-)), perfektná strava... No čo viac si človek môže priať pre život :-)

2. Aký je tvoj obľúbený svätec? Prečo práve on?

Svätý Augstín, ktorý podal krásne svedectvo o svojom živote a obrátení a pekne to zhrnul vo svojom diele Vyznania. Stačí si to prečítať a človek pochopí. Samozrejme, že tých svätcov je viac. Momentálne ma ale veľmi oslovuje aj svätý Vincent Pallotti, ktorého knihu sme dostali počas nedávnej duchovnej obnovy a o ktorom bola aj téma tejto obnovy s exercitátorom Leonardom Lasotom.

3. Kto alebo čo ti najviac pomáha v raste v duchovnom živote?

Samotný Ježiš nám dal dostatočný príklad toho, ako rásť v duchovnom živote a priblížiť sa tak k dokonalosti. No sú to samozrejme duchovné cvičenia, životy svätých, kresťanská literatúra, rozhlasové relácie, oslovujúce a kvalitne pripravené kázne kňazov a hlavne ich príkladný duchovný život, no nielen ich, ale aj ostatných zasvätených ľudí, ako aj tých najjednoduchších najobyčajnejších ľudí, ktorých môže človek stretnúť kdekoľvek na ulici.

Roman Kliment - laik, 19 r., Divín

1. Kto alebo čo ti najviac pomáha v raste v duchovnom živote?

Samozrejme, náš Pán. Ale aj dobrí ľudia z môjho prostredia (hlavne kňazi), kde som vyrastal, a najmä moji rodičia, ktorí mi dali dobrú výchovu.

2. Aký je tvoj obľúbený citát z Písma a prečo?

„Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov. Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem“ (Jn 15, 13 - 14). Pretože, človek, ktorý má okolo seba priateľov, môže im dôverovať.

3. Aké je tvoje životné krédo, motto?

Nemám žiadne, ale moja mama mi hovorila občas túto vetu: „Život ťa sám naučí“.

Joachim Martin Harazin OP,
26 r., Zvolen – Západ

1. Aký je tvoj obľúbený citát z Písma a prečo?

Môj obľúbený text zo Svätého písma je časť žalmu 63, 2-9: „Bože, ty si môj Boh, už od úsvitu sa viniem k tebe...“. Takmer každé ráno, keď sa zobudím, modlím sa tento žalm, aby som celý deň myslel na to, že Boh je ten, s ktorým môžem prežívať nasledujúci deň a odovzdať mu všetko, čo prinesie.

2. Aký je tvoj obľúbený svätec? Prečo práve on?

Sv. Júda Tadeáš je svätec, ktorý je mi veľmi blízky. Svojím orodovaním ma sprevádza už od čias strednej školy a viem, že mi svojím príhovorom pomáha i na ceste povolania. Je to neoceniteľný pomocník, na ktorého orodovanie Boh rád pomáha.

3. Aké je tvoje životné krédo, motto?

Prežívanie Božej prítomnosti v mojom každodennom živote.

Hoci prvákov ani tento rok veľa nepribudlo, veríme, že Boh stavia skôr na kvalite ako na kvantite. Prosíme preto nášho Pána, aby našich prvákov obdaril mnohými milosťami.

Roman KLAŠKA, 3. ročník

MINIŠTRANSTÝ VÍKEND

DOBRODRUŽSTVO SRDCA

4.-6.12.2015

MINIŠTRANTI OD 9 DO 11 ROKOV
PRIHLASOVANIE U KŇAZA VO FARNOSTI

— PRIHLASOVANIE DO 29.11. —

KONTAKT: JUZEK SLAVKOVSKÝ JUZEKSL@GMAIL.COM

Smrť – strašiak alebo stretnutie?

Skupine našich poľských priateľov, ku ktorej sme sa mali minulý rok v Ríme pripojiť, v poslednej chvíli presunuli odlet o dva dni neskôr. Tak sme si spolu s ďalším spolubratom kňazom vytvárali náhradný program. Na môj návrh sme sa vybrali aj do Kostola Santa Maria della Concezione dei Cappuccini neďaleko rímskej stanice metra Barberini a do kapucínskej krypty pod kostolom. V jeho kryptách sú uložené kosti, lebky, ba aj celé kostry odeté do mníšskych habitov. Celá „výzdoba“ je v podobnom prevedení a začala vznikať v 17. storočí, keď boli do krypty tohto kostola presunuté pozostatky kapucínov z mestského cintorína.

Spolubratovi kňazovi sa toto prostredie zdalo trochu morbidne a nepríjemné, niektorí by možno povedali, že je stiesňujúce, smutné, budiace strach. Ja som sa ale snažil vnímať posolstvo, ktoré tento priestor

zanechával. Všetko je pominuteľné. To, čo sú oni, budeme raz aj my. Tiež ma to viedlo k otázkam: Na koho sa to vlastne hráme? Veď z nás zostane len pár kostí a prach... Aj stratené fotky, ktoré som nechtiac neskôr z mobilu vymazal, akoby túto pominuteľnosť len pripomínali.

Naše uvažovanie môžeme posunúť aj ďalej: Báť sa smrti a všetkého, čo je s ňou spojené? Ako ju vnímať? Podľa niektorých autorov duchovného života (napr. Nicolas Grou) môžeme u nás sledovať tri hlavné postoje.

Prvý postoj je u tých, ktorí žijú v hriechu. Považujú smrť za koniec príjemností tohto života, za začiatok nešťastia bez konca, a to ich uvádza do rozpakov. K pohľadaniu pozemským životom ich dovedie len to, keď sa z nejakých dôvodov stane pre nich nepríjemným, bolestivým či ťažkým. Práve tento „strmý“ rozmer nášho života je však znamením vyplývajúcim z ľudskej smrteľnosti ako následku hriechu človeka.

Osoby, ktoré charakterizuje druhý postoj, slúžia Bohu pre svoj vlastný prospech. Z dôvodov sebalásky sa nadmieru boja Božieho súdu a v smrti vidia strašnú chvíľu, ktorá má rozhodnúť o ich večnosti.

Tí však, ktorí sa úplne oddali Bohu, očakávajú od jeho nekonečnej dobroty všetko. Keďže sa viac boja uraziť,

odmietnuť Boha než pekla, s radosťou myslia na smrť: na chvíľu, v ktorej ich vôľa bude ustálená v dobre; chvíľu, ktorá ich navždy oslobodí od pokušení a hriechu. Pretože ich hlavnou a jedinou starosťou je Božia láska, v smrti vidia len šťastnú zmenu, ktorá im zabezpečí vlastníctvo Boha a jeho lásku naveky. Nemajú, samozrejme, istotu spasenia, ale majú neotrasiteľnú dôveru v Boha a svedomie im vydáva svedectvo, že mu verne slúžia. Spomienka na minulé hriechy ich nedeší, lebo k nim pociťujú odpor, úplne dúfajúc v Božie milosrdenstvo. Pamätajú na to, že ich sudcom bude Ježiš Kristus, a hovoria si: „Prečo by som sa mal báť Toho, ktorý mi preukázal toľko milostí; ktorý ma

uchránil od hriechu alebo ma z neho vytrhol; ktorý mi dal vnuknutie, aby som sa mu úplne zasvätil; ktorého milujem viac než seba samého a ktorého túžim milovať do posledného dychu svojho života?“ V takom stave duša nerozmýšľa o sebe vzhľadom na seba, ale vzhľadom na Božiu vôľu. Smrť prijatá z Božej vôle prestane byť strašná; práve naopak – je milou a vyťažou pre dušu,

ktorá svoju vôľu úplne poddala Božej vôli.

Slovom: spôsob, akým si predstavujeme smrť, závisí od spôsobenia srdca. Vtedy, keď duša dozrela k úplnému zjednoteniu s Bohom, nie je možné, že by sme sa mali báť smrti.

Usilujme sa teda už teraz „zomierať“, zomierať duchovne, neustále zomierať svojim hriechom, svojmu sebecktvu, a žiť Bohu. Takým spôsobom, keď raz aj my z Božej vôle dôjdeme k šťastnej smrti, prirodzená smrť bude pre nás iba prechodom zo života dočasného k šťastiu večnému.

Peter Jandura, špirituál

Kráľ Dávid

Život kráľa Dávida je veľkolepým zobrazením človeka, ktorý dal všetko do Božích rúk a Boh naplnil jeho život. Je inšpiráciou pre ľudí každej doby. Je o tom, čo všetko sa môže stať s človekom, ak všetko položí pred Boha a je pripravený prijať všetko z jeho rúk. Je tiež obrazom väčších či menších pádov, no najmä víťazstiev v mene toho, ktorý si ho vyvolil. Nech to, čo sa o ňom dozvedáme, je nám pomôckou i vzorom v našich životoch a situáciách, ktoré každý deň prežívame.

Dávida poznáme ako kráľa a bojovníka. Ale to, čo tomu predchádzalo, boli roky pasenia oviec svojho otca. Odvahu, o ktorej čítame v príbehoch o tomto bojovníkovi a kráľovi, nezískal vojenským tréningom, ale v samote, v každodennosti trávenej ďaleko od domova, brániac stáda pred levom či medveďom.

Dávid vedel, čo to znamená byť s Bohom, budovať s ním vzťah. Boh poznal jeho srdce. Keď Pán poslal Samuela, aby šiel a pomazal nového kráľa miesto Šaula,

Boh si nevybral Dávidovho brata Eliába, o ktorom si Samuel myslel, že je ten pravý. Povedal mu: „Nehľad na jeho výzor a na výšku jeho postavy, lebo ho nepokladám za súdeho. Veď Pán nehľadí, ako hľadí človek. Lebo človek hľadí na výzor, ale Pán hľadí na srdce.“ Vybral si Dávida. Poznol jeho srdce a mal v ňom zaľúbenie.

A Dávid tiež vedel, kto je jeho Pánom. Vedel, že Boh mu dáva odvahu aj silu, i keď mal ísť proti obrovi, ako je Goliáš. Kvôli tomu sa odmietol pozerieť ako ostatní Izraeliti. Videl tak, ako sa na túto situáciu pozeral jeho Ochranca. Vedel, kto je Pánom tejto situácie. Tam, kde ostatní videli prehru, Dávid videl víťazstvo. Poznol zasľúbenia, ktoré dostal izraelský národ. Iste i mnohí ďalší poznali Božie prisľúbenia, no Dávid ich poznal ako živé. Vedel, že nie sú len okrasou zákona, ale sú zmluvou Boha voči svojmu ľudu.

V Dávidovom príbehu vidíme názorný príklad obojstrannej dôvery medzi ním a Bohom. Dávid dôveroval Bohu, aj keď mu

išlo priamo o život. A môžeme tiež hovoriť o tom, že Boh dôveroval Dávidovi. Poznal všetky jeho slabosti. Od počiatku vedel o jeho budúcich zlyhaniach, ale poznal tiež pokoru jeho srdca a odhodlanosť budovať vzťah a dôveru k Bohu.

Z tohto vzťahu s Pánom plynie aj poznávanie seba samého. Dávid v ňom poznával, kým vlastne je. Bol si vedomý toho, že si ho Boh vybral, aby bol kráľom nad Izraelom. Skutočnosť však bola taká, že kým sa to stalo realitou, ubehlo niekoľko rokov. Počas týchto rokov mal nie jedenkrát možnosť urýchliť tento proces. Ale vidíme, že sa nerozhodol pre „širokú“, ale pre „úzku a namáhavú cestu“. Zreteľne sa nám vyjavuje obraz Dávida, ktorý je ochotný čakať. Jeho odhodlanie a dôvera neupadá ani v najťažších chvíľach, keď sa musí bezhranične spoliehať na Pánov

hlas v situáciách, keď ide bezprostredne o život nielen jeho, ale aj celej jeho skupiny. Ide síce o skupinu mužov z okraja spoločnosti, dlžníkov, sužovaných a zatrpknutých, ale práve oni sú darom od Boha pre Dávida.

Práve s touto skupinou sa Dávid vydáva na obranu Keily, mesta sužovaného Filištíncami. V čase, keď zažíva prenasledovanie od kráľa Šaula, na Pánov povel sa dáva na obranu tohto mesta. V tom sa ukazuje Dávidova spravodlivosť, keď nedáva priestor hnevu voči Šaulovi a na Pánovo poslanie sa rozhodne vykonať prácu, ktorú mal robiť Šaul. Dávid teda pomáha Šaulovi v obrane krajiny a Šaulova odplata Dávidovi je to, že jeho a jeho družinu opäť prenasleduje. Dávidova spravodlivosť tu tým väčšmi žiari oproti temnote Šaulovej nespravodlivosti.

Jeho bezúhonnosť však bola preskúšaná aj inak. A vidíme tohto Božieho miláčika, kráľa Izraela, ako padá do siete hriechov. Cudzoložstvo, snaha zakryť svoje skutky, vražda. No vzápätí prejavuje ľútosť a pokoru. Tak, ako veľmi padol, tak sa teraz odovzdáva do spravodlivosti a milosrdenstva. Vstáva a chváli Boha.

V množstve Dávidových vlastností chvála, dobrečenie a vzdávanie vďaky akoby vynikali nad ostatné. Dokazuje to množstvo žalmov, ktoré sa pripisujú Dávidovi. Žalmy však nie sú jediným dôkazom Dávidovej neutfchajúcej vďačnosti. Nielen slová, ale najmä jeho život, jeho skutky sú oslavou Boha. Tým je azda najväčším vzorom pre človeka tak v minulosti, ako aj v prítomnosti a budúcnosti.

A kto sú moji blížni? Vari aj utečenci?

„Náš svet čelí utečeneckej kríze takých rozmerov, aké tu neboli od čias druhej svetovej vojny. Toto nás stavia pred veľké výzvy a mnohé ťažké rozhodnutia. ... Nesmieme sa dať vyviesť z konceptu ich počtom, ale skôr vnímať ich ako osoby, pozeráť na ich tváre a počúvať ich príbehy, snažiac sa odpovedať na ich situáciu najlepšie, ako len vieme. Odpovedať spôsobom, ktorý je vždy humánnym, spravodlivým a bratským. Potrebujeme sa vyvarovať bežného pokušenia týchto dní: vyradiť všetko to, čo sa javí byť problémové. Pripomeňme si zlaté pravidlo: Všetko, čo chcete, aby druhí robili vám, robte aj vy im (Mt 7,12). Uvedené pravidlo nám ukazuje jasný smer. Zaobchádzajme s druhými s takým istým zápalom a súcitom, akými chceme, aby sa zaobchádzalo aj s nami. Hľadajme pre druhých také isté možnosti, aké hľadáme pre nás samých. Pomáhajme druhým rásť tak,

ako by sme si želali, aby sa pomáhalo nám samým. Slovom, ak chceme bezpečnosť, poskytujme bezpečnosť; ak chceme život, dávajme život; ak chceme možnosti, sami poskytujme možnosti. Miera, akú používame na druhých, bude mierou, akú čas použije na nás samých.“

Toto nie sú moje slová. Predniesol ich Svätý Otec František vo svojom historickom prejave v Kongrese USA 24. septembra 2015. Predniesol ich ako syn imigrantov z Talianska, ktorí prišli do Argentíny začiatkom 20. storočia. Tak ako tisíce iných, medziiným aj zo Slovenska, aj oni išli do iného sveta za prácou a lepším životom a neraz sa ich sny nenaplnili. Pápež František viackrát vo svojich príhovoroch spomenul chudobu, v ktorej vyrastal.

Potrebujeme počuť takéto slová. V prvom rade preto, že nám ich hovorí pápež a malo by nám ich hovoriť aj naše svedomie. No najmä preto, že sme už niekoľko mesiacov doslova zaplavovaní nenávisťnými komentármi na adresu utečencov, hoci Slovenska sa táto kríza dotýka stále len okrajovo. Zo strany anonymných diskutérov na sociálnych sieťach a diskusných fórach to neprekvapuje. Je však nepríjemným zistením, s akou ľahkosťou a bez pocitu zodpovednosti šíria nepodložené obavy a strach aj

naši politici a niekedy, žiaľ, aj kňazi i veriaci.

Nie, nie som naivný, aby som videl vo všetkých utečencoch len ľudí, ktorí utekajú pred hrôzami vojny a ktorým treba bez váhania pomôcť. Takisto mi je jasné, že integrácia nie je ľahký proces a že spolupžitie iných kultúr a náboženstiev vie byť mimoriadne problematické. A viem, že pri akejkoľvek biede sa nájde veľa podvodníkov, ktorí len zneužívajú súcit a pomoc. Pamätám si veľmi dobre, keď som ešte ako správca farnosti otváral dvere fary bezdomovcom a počúval vymyslené i skutočné príbehy. Pamätám si, ako som sa neraz popálil, nechal citovo vydierať i oklamať. Neraz som nevedel adekvátne zareagovať. Až časom, aj na základe svojich chýb, som sa naučil trochu lepšie rozlišovať a pomáhať adresnejšie.

Ako sa zorientovať v tejto kríze a v množstve protichodných správ a nezodpovedných populistických rečí? V prvom rade si pripomenúť, čo hovorí Kristus o tom, kto je môj blížny. Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi, ktorý zahanbil aj kňaza a levitu, poznáme. Je platné

dodnes. Potom pozorne počúvať tých, ktorí biedu poznajú z prvého kontaktu – biskupov a misionárov priamo v konfliktných oblastiach Iraku a Sýrie, ďalej lekárov a humanitárnych pracovníkov, ktorí sa utečencov ujímajú a na základe skúseností a s pomocou tlmočníkov vedia rozlíšiť vojnových utečencov od ekonomických migrantov a podvodníkov. Tí vedia najlepšie, ako uplatniť hierarchiu pomoci. A neraz vedia aj oveľa presnejšie pomenovať príčiny krízy a načrtnúť i riešenie, za ktoré sú zodpovedné politické authority. V tomto kontexte treba pripomenúť aj veľkú zodpovednosť médií za to, akým informáciám dávajú prednosť a ako formujú verejnú mienku.

A napokon, keďže migrácia tisícov ľudí bude pokračovať a raz určite zmení zloženie obyvateľstva aj na Slovensku, treba sa pripraviť na misijné poslanie. Väčšina z nás nikdy nerozmýšľala nad pôsobením v misiách. Ani nemusí. Misie prišli k nám. Ako kresťania máme byť pripravení vydať svedectvo o nádeji, ktorá je v nás. Zatiaľ, žiaľ, vydávame skôr svedectvo o strachu.

„Błogosławieni miłosierni“

Jakub Blychar

• vyštudovaný právnik

• člen komunity Glos na Pustyni

(Hlas na Púšti)

• diela: *Dobryj jest Pan, Bonum est praestolari, Uczta Baranka* nebo *Święta Dziewico, Amen, Godzien, Nie umrę*

• Obľúbený verš z Biblie:

Žalm 119: „Blažení tí, čo zachovávajú jeho príkazy.“

Chytľavá melódia, silný text – hymna, ako má byť. Presne taká je hymna budúročných Svetových dní mládeže v Krakove. Jej názov „Błogosławieni miłosierni“ nám nie je až taký neznámy, nie každý však pozná celý príbeh o jej vzniku a nahrávaní.

Oficiálne bola hymna predstavená 6. januára v Krakove. Sólistov Katarzynu

Bogusz, Aleksandru Maciejewsku a Przemeka Kleczkowskiego sprevádzal päťdesiatčlenný zmiešaný zbor a orchester. Doteraz bola hymna naspievaná vo viac ako 15 jazykoch a na internete nazbierala už cez 1 200 000 zhladnutí. Za melódiou a textom stojí krakovský skladateľ Jakub Blycharz.

Napísať hymnu Svetových dní bolo jeho veľkým snom. Všetko sa začalo v roku 2014, keď bol Jakub povzbudený k tomu, aby napísal svoj sen a prosil Pána o slovo, ktoré by potvrdilo alebo vyvrátilo túto túžbu. Sám priznáva, že mu to najskôr prišlo smiešne, ale rozhodol sa skúsiť to. Napísal: „*Sen (od r. 2000): napísať hymnu Svetových dní mládeže; týka sa Krakova v r. 2016?*“ Hovorí, že nevedel, ako sa modliť o Jeho slovo, a tak iba povedal: „*Pane, modlím sa o tvoje slovo. Amen*“. Potom si náhodne otvoril Bibliu – Deuteronomium 31, 19: „Teraz im napíš túto pieseň“. Takmer sa zbláznil. „Vedel som, že to bol Boh, ktorý mi dal vedieť, že vypočul môj hlas a že celá táto Božia láska je skutočná“, hovorí Jakub. Napriek tomuto všetkému to nebolo také ľahké. Vyhlásenie výsledkov súťaže sa odložilo a začalo sa povrávať, že boli do Vatikánu poslané tri piesne, medzi ktorými nebola tá Jakubova. Priznáva, že vtedy uňho prišli pochybnosti. O to väčšie prekvapenie a radosť mal, keď sa dozvedel výsledok. Musel si však priznať aj svoju nevernosť Božiemu prísľubu.

Celá tvorba piesne, ako aj samotné nahrávanie boli spojené s modlitbou: „Keď som tvoril melódiu a prvotnú verziu slov, modlil som sa sám a prosil som o to, aby som sa nemiešal do Božej predstavy o piesni.“

Na tvorbe hymny spolupracovali aj členovia komunity Hlas na Púšti a komunity Janki. Ako priznávajú, počas celého nahrávania bolo cítiť, že Boh stojí za nimi. „Počas prác sa udialo mnoho rôznych vecí: miestnosti boli chladné, huslistom mrzli prsty, ja som veľmi ochorela práve v čase, keď som mala nahrávať môj hlas. Minulo sa množstvo vreckoviek, koloidného striebra (liek) a vypili sa hektolitry minerálky. Za normálnych okolností by sa to nepodarilo nahráť,“ hovorí Katarzyna Bogusz, jedna zo sólistiek. Božiu ruku nad celým dielom potvrdzuje aj Aleksandra Maciejewska, speváčka: „Ak by Boh nekonal, nepodarilo by sa nám to dokončiť.“

Text zachytáva rôzne rozmary vzťahu medzi Bohom a človekom. Človek túži po láske, nádeji, istote. Inšpirované Žalmom 121, prvé dve strofy hovoria o tom, že toto všetko môžeme nájsť v Bohu. Boh záchranca je tu predstavený aj ako otec, ktorý nás hľadá a túži nás túliť v náručí a tíšiť náš strach. Je tu pre nás, aby liečil naše rany. Refrén je jednoduchý a zároveň silný. Slovamí jedného z blahoslavenstiev nás pozýva zahŕňať láskou blížnych, podobne ako Boh zahŕňa láskou nás. Tretia sloha nadväzuje na myšlienku refrénu a povzbudzuje nás odpúšťať a prijímať ľudí napriek ich nedostatkom, lebo Kristus nám naše hriechy odpustil. Vyzýva „kráčať“ s nimi, stáť pri nich a pomáhať im. Ďalšia sloha je sloha evanjelizačná. Obsahuje kerygmu – základné pravdy evanjelia. Sme povolani hlásať túto radostnú zvesť druhým. Bridge nám znovu pripomína, čo všetko nám vzťah s Bohom ponúka – útechu, slobodu a úžas z toho všetkého.

Na záver treba už len povedať, že by bola škoda nesadnúť si nad tento text a nepremýšľať chvíľu nad ním. Možno by sa potom skladba zmenila z piesne na modlitbu.

BLAHOŠLAVENÍ MILOSRDNÍ

C#mi Svoj pohľad A dvíhame
k výšim E nám,
D príde A na pomoc nám; E
príde nám H Záchranca z Božích
F# brán,
A milo H srdný C#7 Pán.

Zblúdených nájde a v náručí
túli a tíši strach.
Z kríža nás prúdmi riek vylieči,
vdýchne nádeje nám.

R: Milosr E dní H sú blahoslave C#mi ní, A
lebo len E tí milo H srdenstvo
do F# siahnu.

Ak by nám Pán neodpustil hriech,
nik z nás neobstojí.
Blížneho prijmi a kráčaj s ním,
v láske buď podobný!

R:

Pán naše úpisy splatil sám,
živý Syn z hrobu vstal.
Duch volá: „Ježiš je slávny Pán!“
Pred svetom ho chváľ!

R:

Bridge
A Pred Pána H prines trápenia C#mi
a A pri ňom H slobodne A dýchaj!
Žit' v úžase H ti Vzkriesený C#mi dá,
A živý H Boh, tvoj C#7 Pán.

R:

Peter VÝBOH, 1. ročník

Originálny pohľad do ľudskej mysle

Do našich kín sa cez leto dostala jedna z najnovších animovaných rozprávok zo štúdia Pixar, o ktorej sa hovorilo už v roku 2009, s názvom **V hlave**. Po šiestich rokoch prvotného nápadu ide už o pätnásty celovečerný film tohto štúdia, ktoré sa preslávilo pred dvoma desaťročiami vôbec prvým počítačovo animovaným celovečerným filmom *Toy Story*.

Réžie sa ujal Pete Docter, ktorý stál aj za úspešným animovaným filmom *Hore*, v anglickom origináli *Up*. Podstatný dej najnovšej „pixarovky“ sa odohráva v hlave jedenásťročnej Riley, ale nielen tam, pretože to, čo sa odohráva akoby v riadiacom centre mozgu, priamo korešponduje so životom a s prežívaním postupne dospievajúceho dievčaťa. Hlavnými postavami v Rileyinej hlave je päť rôznych postaviek znázorňujúcich emócie radosti, strachu, hnevu, nechuti a smútku. Všetky tieto emócie spoločne nažívajú v riadiacom centre mozgu a pomáhajú vysporiadať sa so všemožnými nástrahami bežných dní človeka. Každá z týchto emócií vyzerá inak, má svoju rolu a obhajuje vlastné konanie. Z rôznych reakcií človeka, ktoré môžu, ale aj nemusia byť priamo ovplyvnené emóciami, vznikajú spomienky, ktoré

sa v podobe farebných guľôčok ukladajú do pamäti, a to podľa farieb, aká udalosť to bola. Ak ide o skutočne silnú spomienku, ktorá zachytáva dôležité okamihy Rileyinho života, stáva sa jadrovou spomienkou, a tak tvorí základ pre špecifické charaktery jej vlastnej povahy.

Krásnu idylku rodinného života, športových úspechov, priateľstva, úprimnosti a radosti naruší nečakaná zmena bydliska, keď sa musia rodičia presťahovať z Minnesoty za prácou do San Francisca. Na prahu puberty stojí Riley pred viacerými výzvami, akými sú nové prostredie, nekomfortné bývanie, nová škola, iní ľudia, žiadni priatelia, ako aj viac zaneprázdnení rodičia či športové neúspechy. Na všetky tieto nové udalosti reagujú v mysli jednotlivé emócie sebe vlastným spôsobom. V riadiacom centre náhle vypukne zmätok a hoci sa *Radosť* ako Rileyina dominantná emócia snaží zachovať pozitívne myslenie, objavujú sa medzi emóciami nezhody v tom, ako sa najlepšie vysporiadať so všetkými životnými zmenami. Všetko sa obráti hore nohami a *Radosť* sa v snahe záchrany jadrových spomienok ocitne spolu so *Smútkom* mimo riadiaceho centra v tzv. sklade myšlienok.

Na ceste späť do riadiaceho centra, ktorá vonkoncom nie je taká jednoduchá, ako si najskôr myslia, dostávajú sa do rôznych zákutí mysle „ďalej do hlavy“. Počas neprítomnosti jadrových spomienok v riadiacom centre sa postupne začínajú rúcať pôvodné charakterové črty Rileyinej povahy a postupne sa z nej stáva iná osobnosť.

Ide o animovanú rozprávku, v ktorej sa aj dospelí majú nad čím zamýšľať. Neobmedzuje sa klasickým štýlom tvorby rozprávok určených pre deti. Autori samozrejme pamätali aj na menších divákov, zvlášť jednoduchšími scénami, kde sa objavia akčnejšie i vtipnejšie momenty. Najmenšie deti sú síce viac-menej odkázané len na jedinečnú farebnosť a občasné vystráhanie postavičiek, ale s pribúdajúcim vekom určite lepšie pochopia niektoré prepojenia a línie príbehu. Zvlášť záverečná tretina filmu má osobitný melancholický charakter, ktorý umocňuje hĺbku posolstva určeného každému divákovi. Vo filme nejde len o to, čo sa odohráva v Rileyinej mysli, ale skôr o to, čo ovplyvňuje jej život. To núti k zamysleniu sa nad vlastným životom, čo má akú váhu a čo do akej miery ovplyvňuje naše konanie.

Tento rodinný a dobrodružný animovaný film s prvkami komédie i drámy je jedinečný svojím nápadom i realizáciou. Divákovi vysielajú jasné odkazy dôležitosť pestovania vlastných charakterov a najmä pozitívnych čŕt našej povahy. Každý z nás sa môže v príbehu istotne v niečom nájsť a okrem dojatia, prípadne aj nejakej tej slzy, dá sa počas filmu nielen výborne pobaviť, ale aj povzbudiť a vnútorne obohatiť...

diakon Marián JUHANIAK,
6. ročník

Vtipy

- Aký je rozdiel medzi úradníkom a počítačom?
- Počítač má väčší zmysel pre humor.

Otázka, na ktorú ani Google nepozná odpoveď:

Čoho je na Slovensku viac - dier v syre alebo dier v zákone?

- Mirko, čo povedal tatinko na tvoje vysvedčenie?
- Nič, len krútil hlavou.
- Takže to nebolo také strašné, nie?
- Noo, on krútil mojou hlavou...

- Čo hovoril tvoj otec na vysvedčenie?

- Strašne sa hneval, pán učiteľ, radšej sa mu snažte vyhnúť!

Príde študent na skúšku z chémie. Vytiahne si otázku: Rozdelenie sacharidov. Sadne si a napíše „Kryštálový a práškový“ a odovzdá vyučujúcej profesorky. Tá mu na to povie:

- Keď napíšete ešte jedno blbšie rozdelenie, tak dostanete skúšku. Študent si sadne a napíše „Vanilkový a škoricový“.

Štyria vysokoškoláci majú víkend pred skúškou, ale namiesto učenia idú na chatu piť. V pondelok nič nevedia, tak zavolajú profesorovi, že dostali defekt a nemôžu prísť na skúšky.

Profesor im skúšky ochotne preloží na štvrtok. Dovtedy sa perfektne naučia a prídu.

Profesor dá každého do inej triedy a dá im dve otázky: prvá za 10 bodov je ľahká, týka sa učiva. Druhá, za 90 bodov, znie: „Ktoré koleso?“

Pani učiteľka ukáže na obrázku zebra. Pýta sa detí, aké je to zvieratko. Nikto nevie, a preto napovedá:

- Z...
- Nikto nevie.

- Ze...

Stále sa nikto nehlási.

- Zeb...

Prihlási sa malý Mórisko a hovorí:

- Zeby to bol tiger?

Príde starší pán na vlakovú stanicu k pokladni a hovorí pokladničke:

- Prosím si jeden lístok.
- A kde ho chcete?

On natiahne ruku a povie:

- Sem do ruky.

Osemsmerovka

Milí čitatelia, aj v tomto čísle sme si pre vás pripravili niečo na oddych. Tentoraz je to pre zmenu osemsmerovka, s ktorou ste sa mohli stretnúť už v skorších číslach časopisu Xaver. Po jej vylúštení sa dozviete, akým iným pojmom sa označuje svätostánok. Svoje odpovede posielajte najneskôr do 10. 12. 2015 na adresu redakcie, ktorú môžete nájsť na prvej stránke časopisu. Výherca sa môže tešiť na obohacujúci knižný titul.

Roman KLAŠKA, 3. ročník

sklo, klobása, bazár, lízatko, korba, zub, slon, oltár, báza, syn, fantázia, tóra, nabaliť, kamarát, tatra, obrat, lano, nos, bojisko, zať, ornát, brat, rasa, železo, obed

T	A	S	K	L	O	B	B	Ž	E
R	Y	N	L	A	N	O	B	E	D
N	O	S	O	O	Á	J	K	L	F
A	U	L	B	B	N	I	K	E	A
B	A	Z	Á	R	A	S	A	Z	N
A	Á	U	S	A	K	K	M	O	T
L	Í	Z	A	T	K	O	A	Ó	Á
I	A	U	A	T	Á	N	R	O	Z
Ť	M	B	R	A	T	A	Á	B	I
O	L	T	Á	R	T	A	T	R	A

Na čo sa môžete tešiť v našej diecéze

GODZONE TOUR – Zmena atmosféry

Táto akcia sa uskutoční 21. novembra 2015 o 18.00 hod. na Zimnom štadióne vo Zvolene. Tour sa koná už po siedmykrát pod záštitou Konferencie biskupov Slovenska. Môžete sa tešiť na kvalitnú hudbu, produkciu, tanec či divadlo kvôli jedinej vízii – ohlasovať evanjelium novým spôsobom.

Bližšie info: www.tour.godzone.sk

ADVENTNÁ DUCHOVNÁ OBNOVA

Máš chuť prežiť advent inak? Pozývame ťa na Adventnú duchovnú obnovu v DCM Maják na Španej Doline. Obnova bude prebiehať v dňoch 11. – 13.12. 2015 v Diecéznom centre. Na čo sa môžete tešiť? Určite krásna príroda, povzbudenie, spoznávanie nových ľudí a čas s nebeským Otcom.

Viac na: www.dcmmajak.sk alebo +421905746805

PŮT NA STARÉ HORY

Nemôžeme nespomenúť naše diecézne pútnické miesto – Staré Hory. Chceme vás pozvať na novembrovú púť, ktorá sa uskutoční 7. novembra 2015 v Bazilike návštevy Panny Márie. Program bude nasledovný: 8.00 hod. sv. omša

s adoráciou, 9.15 akadémia, 9.45 ruženec, 10.30 sv. omša.

MODLITBOVÉ STRETNUTIE – ZLOMENÍ

Pozývame vás na otvorené modlitbové stretnutie ZLOMENÍ už 8. novembra 2015 v kine Hron na Sliachi. Stretnutie sa začína o 17.00 hod. Príďte chváliť a oslavovať nášho Boha spolu s kapelou ESPÉ. Zlomení je otvorené modlitbové stretnutie katolíckeho spoločenstva SP zo Sliacha.

DUCHOVNÉ CVIČENIA PRE DOSPELÝCH

Témou duchovných cvičení bude „*Podťe si na chvíľu odpočinúť*“. Cvičenia sa budú konať v penzióne Zornička na Donovaloch v dňoch 22. – 25. novembra 2015, sprevádzať bude Ján Kuneš.

V ponuke je aj druhý termín 25. – 28. 11. 2015 na tému „*Spoznali sme lásku a uverili sme v ňu*“. Tieto duchovné cvičenia sprevádza Marián Bublinc.

Cena je 75 € (zahŕňa stravu a ubytovanie na jednu osobu).

Registrácia na: 048/4720801, sekretar.bb@rcc.sk

Jozef SLAVKOVSKÝ, Lukáš LIŠKA,
4. ročník

dodá LÚČ

Tajomstvo večnosti

Zem sa do jesenných farieb odieva.

Žltá, hnedá, červená.

Lístie ticho, nehlučne padá,
pomaly, jemne, na hroby sadá.

Prechádzajúc pomedzi rady hrobov,
skúmajúc nápisy pomníkov...

Tvárou k tajomstvu smrti
stojím v nemom úžase,
bez zbytočných rečí,
v tichosti nad tajomstvom večnosti.

Kráčam ďalej životom,
so spomienkou na kamarátov,
so srdcom plným vd'ačnosti Bohu
za prežité chvíle s nimi,
s nádejou, že sa raz stretnem s nimi vo večnosti.

Dominik SŇAHNIČAN, 5. ročník